

بررسی تاثیر پارک‌های موضوعی بانوان در افزایش تعاملات اجتماعی زنان در جامعه (نمونه موردی پارک بانوان باغ جهان کرج)

رضا علی پور

چکیده:

زنان جهت حضور فعال و برقراری تعاملات اجتماعی در جامعه ایرانی-اسلامی با عوامل و محدودیت‌هایی روبه‌رو هستند. عدم امکان برآورده شدن نیازهایی همچون، نیاز به آزادی در پوشش، نیاز به آزادانه صحبت کردن در مورد مسائل گوناگون، نیاز به تخلیه انرژی با حرکات موزون، نیاز به امنیت با در امان بودن از نگاه مردان، نیاز به آزادانه ورزش کردن و تفریح پرداختن و دیگر نیازها موجب شده تا بانوان حضور فعال و تعاملات اجتماعی قوی در جامعه نداشته باشند. لذا این اهمیت حس می‌شود که با ایجاد فضاهایی همچون پارک‌های موضوعی بانوان زمینه ساز افزایش تعاملات اجتماعی زنان در جامعه شویم. این پژوهش با هدف بررسی موانع و عوامل منفی تاثیرگذار در عدم تعاملات اجتماعی زنان در جامعه، بررسی عوامل دفع و جذب کننده در پارک‌های بانوان و ارائه پیشنهادهای و راهکارهای افزایش تعاملات اجتماعی زنان در پارک‌های موضوعی بانوان، انجام شده است. ابزار اصلی تحقیق مصاحبه عمیق و پرسشنامه می‌باشد و نمونه آماری مطالعه حاضر 50 نفر از بانوان استفاده کننده پارک بانوان جهان کرج بوده که به صورت تصادفی انتخاب شده است. در انتها نتایج مورد بحث و بررسی قرار گرفته است و پیشنهادهایی جهت افزایش تعاملات اجتماعی زنان در پارک‌های بانوان ارائه شده است.

کلید واژگان: پارک بانوان، تعاملات اجتماعی، زنان، جامعه

اولین کنفرانس سالانه پژوهش‌های معماری، شهرسازی و مدیریت شهری

The first annual conference of Architecture, Urban planning & Urban management

مقدمه

با توجه به اینکه نیمی از شهروندان را بانوان تشکیل می‌دهند و زن مهمترین و موثرترین عامل تربیت روحی و روانی افراد چه در خانواده و چه در جامعه است و جایگاه او در اجتماع بشری دارای ارزش به سزایی بوده لذا با توجه به اهمیت این موضوع و مهم بودن کیفیت زندگی بانوان که نتیجه‌ی آن در سطح تعاملات آنها در جامعه به خوبی مشهود خواهد شد پارکهای بانوان می‌توانند در بهبود این کیفیت زندگی کمک شایانی نمایند.

پارکهای بانوان فرصتهای برای ورزش، استراحت و سلامت ذهنی برای زنان بوجود خواهد آورد و همچنین جلوگیری از محرومیت‌های اجتماعی بوسیله دسترسی زنان به امکانات و تسهیلات، رفع مشکلات اجتماعی و بوجود آوردن مکانهایی آرام در شهر به منظور ارتقاء سلامت ذهنی زنان می‌تواند از عملکردهای دیگر پارکهای بانوان باشد.

حضور بانوان در بسیاری از عرصه‌های عمومی محدودیت داشته که بعضاً باعث سرخوردگی آنها شده که استفاده از پارکهای بانوان پاسخی است در جواب این محدودیت که به طبع آن اثرات روانی و اجتماعی آن در خانواده و جامعه به شکلی مثبت نمود پیدا خواهد کرد.

هدف اصلی این پژوهش بررسی عوامل دفع و جذب کننده در پارک‌های بانوان و بررسی تاثیر پارک‌های بانوان در افزایش تعاملات اجتماعی زنان و در نتیجه رسیدن به این موضوع که اگر پارکهای بانوان بدرستی طراحی و استفاده شود باعث ارتقا تعاملات اجتماعی بانوان خواهد شد. حجم جامعه آماری این پژوهش شامل 50 نفر از زنان استفاده کننده پارک جهان کرج با سنین مختلف بوده است.

پیشینه تحقیق:

پژوهش‌هایی که تاکنون در زمینه پژوهش حاضر صورت گرفته میتوان به مقاله ای با عنوان "سنجش رضایتمندی زنان از پارک‌های بانوان" اشاره کرد. هاشمی تیله نویی در این مقاله به بررسی و ارزیابی سطح رضایتمندی زنان استفاده کننده از پارک‌های بانوان شهر تبریز می‌پردازد. وی با توجه به مشکلات و پیشنهادات عنوان شده توسط بانوان معیارهایی جهت طراحی پارکهای بانوان ارائه کرده است.

فیروزه در پژوهش خود با عنوان "بررسی علل و پیامد های استقبال از پارک‌های بانوان تهران" با توجه به بررسی های انجام شده از بعد امار توصیفی، توانسته به مهم ترین عوامل و پیامد های مثبت و منفی احداث و استقبال از چنین پارکهایی برسد که میتوان به نیاز های جسمانی، نیازهای روحی و روانی، نیاز به امنیت و... اشاره کرد.

حاضری نیز در پژوهش خود به بررسی و ارزیابی کارکرد و موفقیت های پارک‌های بانوان در شهر تبریز پرداخته و میزان موفقیت این فضاها را از دیدگاه بانوانی که از آن استفاده می‌کنند مورد ارزیابی قرار داده است.

با توجه به موارد مذکور، پژوهش حاضر به بررسی تاثیر پارک‌های موضوعی بانوان در افزایش تعاملات اجتماعی زنان در جامعه می‌پردازد.

روش تحقیق:

این پژوهش در حوزه ادبیات نظری، تحقیقی تجربی و در حوزه مطالعات میدانی، پیمایشی است و از روش‌های مشاهده، پرسشنامه و مصاحبه در آن استفاده شده است. به این صورت که در این مقاله ابتدا با استفاده از روش کتابخانه‌ای و اسنادی به

اولین کنفرانس سالانه پژوهش‌های معماری، شهرسازی و مدیریت شهری

The first annual conference of Architecture, Urban planning & Urban management

گردآوری مبنای نظری پرداخته شده است. نمونه آماری مطالعه حاضر 50 نفر از استفاده کنندگان (پارک بانوان جهان کرج) می باشد که به صورت تصادفی انتخاب شده است.

مبنای نظری

پارک های بانوان و تاریخچه آن

از آنجا که پارک ها و فضاهای سبز شهری فضاهایی برای آرامش شهروندان محسوب میشوند و افراد برای رهایی از قید و بند های زندگی به این مکان ها مراجعه می نمایند ، ایجاد ایمنی، امنیت و آسایش فاکتورهای مهم در جذب شهروندان به پارک خواهد بود در این میان، پارک های بانوان به جهت اینکه قادرند فرصت های تفریحی با ارزشی را برای بانوانی که در شهر ها زندگی میکنند، فراهم نمایند اهمیت بیشتری دارد چرا که پارک های بانوان فرصت هایی را برای ورزش، استراحت و سلامت بدنی و ذهنی زنان به وجود می آورد. همچنین جلوگیری از محرومیت اجتماعی، به وسیله دسترسی تمام زنان به امکانات و تسهیلات، رفع مشکلات اجتماعی، و به وجود آوردن مکان هایی آرام در شهر به منظور ارتقای سلامت ذهنی زنان، میتواند از عملکرد های دیگر پارک بانوان باشد.(حاضری، 1393)

سابقه ایجاد پارک های بانوان به سال 1913 ، زمانی که زوجی به نام جیمز و مری هیل زمینی را در شهر هلنا در ایالت مونتانا آمریکا برای ایجاد پارک به شهرداری اهدا کردند بر می گردد. این پارک را می توان اولین پارک بانوان جهان محسوب کرد پارک بانوان میامی در سال 1992 در جهت بهبود کیفیت زندگی اجتماعی بانوان ساخته شد .این پارک 15 هکتاری در کنار دریا، دارای آلاچیق و تسهیلات پیک نیک و محل بازی قبل از سال 2000 نیز مرکز کودکان بود. تاریخچه احداث پارک بانوان در ایران به یک دهه قبل بر می گردد. پارک بانوان بروجرد، اولین پارک ویژه زنان در ایران است .این پارک در سال ۱۳۸۰ در زمینی به مساحت بیش از ۴۰ هزار متر مربع طراحی و به بهره برداری رسید .مسوولان فرهنگی ارومیه نیز در ۱۷ اردیبهشت ماه سال 1388 موظف شدند که احداث پارک بانوان را در دستور کار قرار دهند .پارک بانوان بهار نیز در تبریز به سال 1386 افتتاح شد .درسمنان نیز پارک بانوان در بلوار ۱۷ شهریور سمنان راه اندازی شده است .نخستین بوستان بانوان تهران با مساحت 27 کیلومتر مربع در بزرگراه آزادگان واقع است.(تیله نوعی و دیگران، 1393)

پارک ها و فضاهای شهری

فضاهای فراغت به عنوان فضاهای تفریحی و مکان های گشت وگذار و دیدنی، یکی از حوزه های مهم مطالعات شهری به شمار می رود .در این میان پارک ها با القای شادابی و نشاط روحی و جسمی، به دلیل داشتن کالبد سبز و زنده و با تعبیه امکانات رفاهی از جمله فضاهای تفریحی، ورزشی، تجمعی، وگاه با تأمین سکوت و آرامش؛ پرتفردارترین فضای فراغتی برای شهروندان محسوب میشود .در کشور ما که خانواده و روابط خانوادگی هنوز قوی است، البته شاید جوان ها جدا از خانواده اوقات فراغت شان را بگذرانند، ولی زن وشوهر و کودکان فراغت را با هم می گذرانند.(عابدی، 1389)

مناطق شهری به مثابه نقاط عطف جوامع انسانی،مرکز تجمع افراد و اشیاء مادی اند .میتوان از زوایای مختلف به تجمعی از این نوع،و فضایی که اشغال می کند و دوباره به آن شکل میدهد نگرست.میتوانیم شهر را مجموعه ای از دست ساخته های انسان بدانیم:ساختمانها و متعلقات مادی ما در درون آن.شیوه ی ساختاریابی فضای شهری را باید به گونه ی طبقه بندی اشیای مادی در

اولین کنفرانس سالانه پژوهش‌های معماری، شهرسازی و مدیریت شهری

The first annual conference of Architecture, Urban planning & Urban management

قالب گروه‌های معنادر و جستجوی روابط ما با آنها، تعبیر کرد برای مثال میتوانیم فضای شهری را فضایی خلق شده و متمایز با فضای طبیعی بدانیم، و بینیم فضای شهری چگونه با فرایندهای طبیعی درون آن و یا برون آن، مرتبط میشود (مدنی پور، 1379)

روانشناسی و جامعه‌شناسی فضاهای سبز

معمولاً طراحان نیازهای روحی و جسمی و اجتماعی سنین مختلف مردم هر منطقه را در نظر گرفته و مطابق این احتیاجات پارک‌ها را طراحی می‌کنند. احتیاجات روانی افراد از محیط زیست، به متغیرهای گوناگونی از قبیل سن، طبقه اجتماعی، فرهنگ، تجربیات گذشته، هدف‌ها و روش زندگی روزانه مردم بستگی دارد. احتیاجات فردی و گروهی متأثر از عوامل فوق‌الذکر می‌باشد. به این ترتیب احتیاجات یک کودک و یک نوجوان و یک فرد بالغ با یکدیگر تفاوت دارد. (ربانی و دیگران، 1390، 121)

تالکوت پارسونز کارکرد را مجموعه فعالیت‌هایی می‌داند که در جهت برآوردن یک نیاز یا نیازهای نظام با توجه به این دیدگاه انجام می‌گیرد. پارسونز که کارکرد را بعنوان مجموعه فعالیتی در راستای برآوردن یک نیاز می‌داند می‌توان گفت پارک از جمله نیازهای یک شهر است و مراکز شهری برای برآوردن نیازهای خاص خود از جمله نیازهای روحی و روانی، اجتماعی و فرهنگی و غیره استفاده می‌کنند. پس با این تفاسیر پارک برای یک اجتماع دارای کارکرد می‌باشد در صورتی که مدیران و فضاهای سبز شهری بتوانند از طریق نظارت اجتماعی و اتخاذ تمهیدات مختلف، اطمینان مردم را برای گذران اوقات فراغت در پارک‌ها و به وجود آمدن نظم و انسجام اجتماعی در پارک‌ها جلب نمایند و مردم را در ساعات مختلف روز برای فعالیت‌های مختلف اجتماعی نظیر ورزش، مصاحبت و معاشرت دوستان و خانواده و امور فرهنگی و ... به محوطه‌ی فضاهای سبز عمومی جذب نمایند. بهره‌وری اجتماعی فضاهای سبز شهری ارتقاء می‌یابد. برای این منظور ضروری است این مکان‌ها واجد شرایط و معیارهای مدیریت پارک‌ها باشد. (ربانی و دیگران، 1390، 125)

رویکرد جنسیتی و معیارهای کیفی افزایش تعاملات اجتماعی زنان در پارک‌ها

وقتی به شهر از چشم انداز جنسیتی نگاه می‌کنیم، یکی از تفاوت‌های اصلی و تاثیرگذار بر ما، فضاهای شهری در اصطلاح زنانه و مردانه است، لذا ضروری است که در طراحی فضاهای جنسیتی به گسترش حضور پر مسئولیت زنان در خانواده و اجتماع توجه شود، به طوری که زنان مرکز برنامه ریزی شهری شوند. در میان انواع بی‌عدالتی‌ها و تبعیض‌ها، عدالت جنسیتی موضوعی بوده است که در تمام اعصار به حاشیه رانده شده است. تفاوت بین زن و مرد و دیدگاه‌های پدرسالارانه نه تنها در شهرسازی بلکه در بسیاری از موارد موجب شده است تا زنان حقوق خود را انکار کنند؛ این در حالی است که نقش کلیدی آنها در عرصه‌های مختلف بروز یافته است. در نیمه دوم قرن بیستم موضوع عدالت جنسیتی مورد توجه بیشتری قرار گرفت به صورتی که نقش زنان و تبعیض‌های وارده بر آنها در روند توسعه پایدار شهری بیشتر نمایان شد. بدین سان رسیدن به شناخت درست نسبت به نقش زنان اولین گام در دست‌یابی به عدالت جنسیتی بوده است. (توکلی هفشجانی، 1393) لذا فضاهای شهری باید امکان دسترسی همه گروه‌ها را فراهم آورده و عرصه‌ای برای حضور تمام استفاده‌کنندگان و محملی برای بروز انواع فعالیت‌ها باشد اما رویکرد جنسیتی در طراحی و برنامه‌ریزی فضاهای شهری مبتنی بر نیازهای مردان به ایجاد فضاهای مردانه منجر شده. به لحاظ تاریخی، معماری و برنامه‌ریزی شهری، فعالیتی مردانه تلقی شده که خود فضاهای شهری را به فضاهایی جنسیتی تبدیل کرده است. گویی علایق و نیازهای مردان، جهانی و در برگیرنده هر دو جنس است، به طوری که تا سال 1970، برنامه‌ریزی شهری دچار نوعی کوری جنسیتی بوده است. (رضازاده، 1389)

اولین کنفرانس سالانه پژوهش‌های معماری، شهرسازی و مدیریت شهری

The first annual conference of Architecture, Urban planning & Urban management

شناسایی مولفه‌های موثر بر میزان افزایش تعاملات اجتماعی زنان در پارک‌ها می‌تواند در درک وضعیت موجود پارک‌های بانوان، راهبرد‌های آتی جهت ارتقا سطح کمی و کیفی محیط و همچنین ارائه پیشنهادات جهت ارتقا تعاملات اجتماعی موثر واقع شود. در تحقیقی که کرنیچن در سال 2004 انجام داد پارک را به عنوان یک فضای عمومی در تجربیات مثبت و منفی زنان معرفی می‌کند. او معتقد است فعالیت‌های سرگرمی زمانی که فرصتی برای تعاملات اجتماعی و ارتباطی ایجاد کند، معنی می‌گیرد. به طور کلی او مصاحبت، انس، حمایت احساسی و ایمنی را به عنوان مزایای پارک برای بانوان برشمرد. (Krenichyn, 2006)

استفاده زنان از فضای عمومی در کشورهای غربی با مسائلی همچون امنیت گره خورده است و طرح فضاهای تفکیک شده بیشتر از منظر افزایش امنیت قابل درک است. در کشورهای نظیر ایران که روابط زن و مرد بر اساس ویژگی‌هایی فرهنگی نظیر محرمیت و حجاب نیز تعریف شده تفکیک فضاها و تعریف پارک‌های بانوان علاوه بر امنیت دلایل دیگری چون راحتی، آزادی عمل بیشتر، امکان برداشتن حجاب و ورزش نیز قابل درک است.

پس از مطالعه پیشینه موضوع مرتبط با زنان و پارک، میتوان مولفه‌های کیفی افزایش تعاملات اجتماعی زنان در پارک‌های بانوان را شامل امنیت، راحتی، فضاهای گفتگو، فضاهای سبز دانست.

نمودار 1- مولفه‌های کیفی افزایش تعاملات اجتماعی زنان در پارک‌های بانوان (ماخذ: نگارندگان)

بررسی نمونه موردی (پارک بانوان باغ جهان کرج)

باغ جهان در زمینی به مساحت ۵۵۰۰۰ مترمربع به عنوان نخستین پارک بانوان کلانشهر کرج و با همت سازمان پارکها و فضای سبز شهرداری کرج در تاریخ ۶ آذر ۱۳۸۹ افتتاح و به بهره برداری رسید.

تصویر ۱: ورودی پارک بانوان جهان کرج

پوشش گیاهی باغ جهان

در این باغ ۶۰۷ اصله درخت شامل گونه‌های چنار، صنوبر، گردو، توت، توت مجنون، نارون، بید مجنون، بید فر، زیتون تلخ، زیتون زینتی، جینکوا، سید الاشجار، جوالدوز، درختان آلو، سیب، گلابی و گوجه سبز، انواع افراها (ابلق، سلطنتی، مینیاتور، پلت، افرا سه برگ)، انواع سوزنی برگان (سرو نقره‌ای، سرو لاسون، ژونی پروس، توپیا آمریکایی، کاج مشهد، کاج تهران، کامیس پاریس، کاج سیاه، کاج کاشفی و ...) و درختچه‌های موجود در پارک به تعداد ۱۳۲۴ بوته وجود دارد که به این پارک طراوت ویژه‌ای بخشیده است.

اولین کنفرانس سالانه پژوهش‌های معماری، شهرسازی و مدیریت شهری

The first annual conference of Architecture, Urban planning & Urban management

امکانات فرهنگی، ورزشی و رفاهی باغ جهان

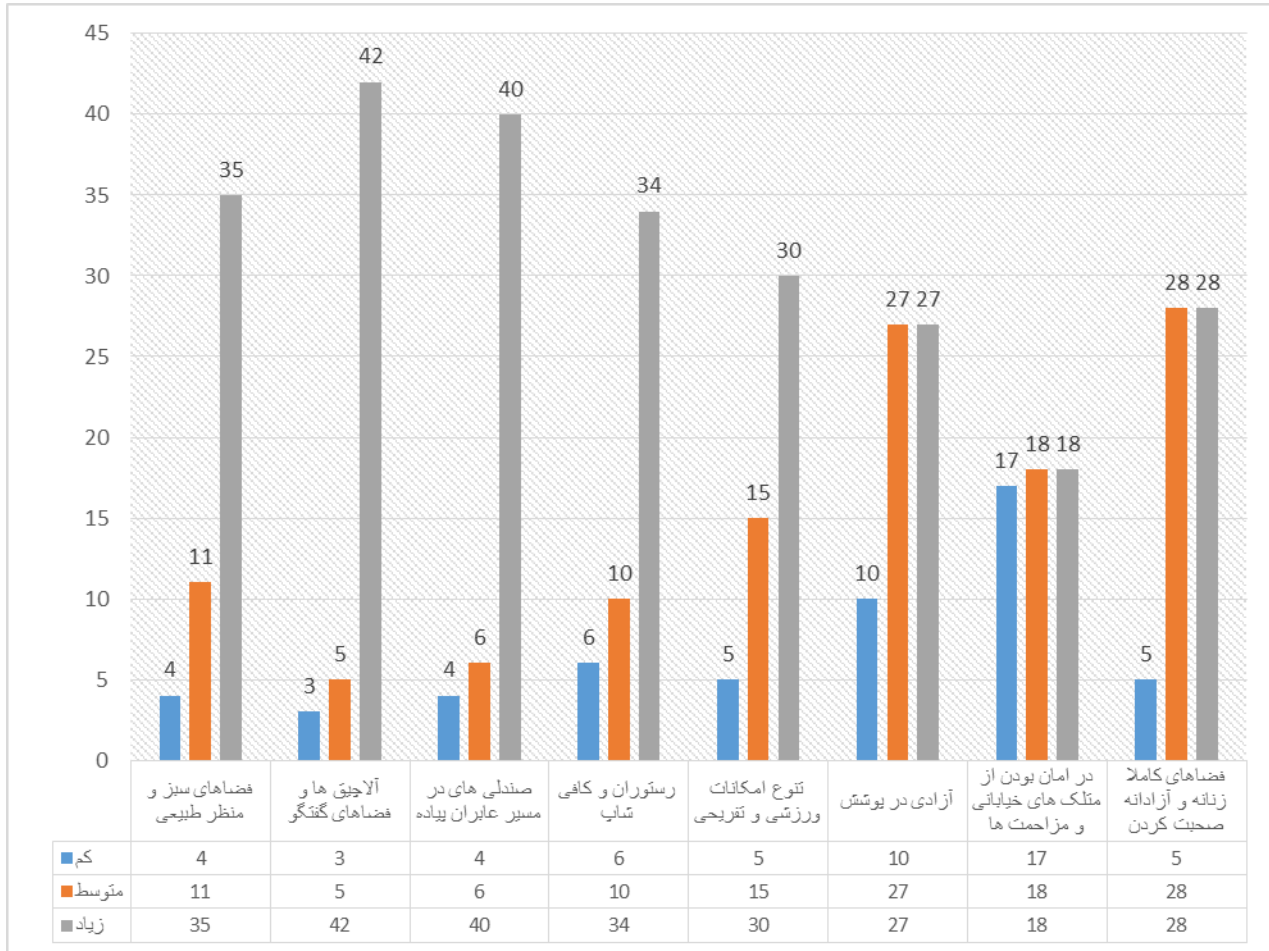
ایستگاه دائم مطالعه- زمین های فوتبال، والیبال، بسکتبال، تنیس روی میز در قسمت شمالی- باب سرویس بهداشتی شامل ۱۱ چشمه- فروشگاه فرهنگی ورزشی- ۱۲ عدد آلاچیق ۶ نفره- ساختمان آموزشی- ۱۲۱ نیمکت فلزی- بوفه تنقلات- ۲ آبسردکن- ۲ باجه تلفن- ۲ آبخوری- مسیر پیاده روی به طول ۷۶۵ متر-سایت فوتبال دستی- پیست اسکیت به متر از ۵۱۵ مترمربع در قسمت جنوب غربی- ۲ ست وسایل تندرستی در قسمت مرکزی پارک- زمین گلف به متر از ۲۶۴۶ مترمربع در قسمت شرقی- پیست دوچرخه به طول ۵۲۱ متر-سایت شطرنج-تاب های بزرگسال

جدول ۱: علل تاثیر گذار در افزایش تعاملات اجتماعی زنان در پارک بانوان جهان کرج

کم	متوسط	زیاد	علل تاثیر گذار در افزایش تعاملات اجتماعی زنان در پارک بانوان جهان
٪۸	٪۲۲	٪۷۰	فضاهای سبز و منظر طبیعی
٪۶	٪۱۰	٪۸۴	آلاچیق ها و فضاهای گفتگو
٪۸	٪۱۲	٪۸۰	صندلی های در مسیر عابران پیاده
٪۱۲	٪۲۰	٪۶۸	رستوران و کافی شاپ
٪۱۰	٪۳۰	٪۶۰	تنوع امکانات ورزشی و تفریحی
٪۲۰	٪۲۶	٪۵۴	آزادی در پوشش
٪۳۴	٪۳۰	٪۳۶	در امان بودن از متلک های خیابانی و مزاحمت ها
٪۱۰	٪۳۴	٪۵۶	فضاهای کاملا زنانه و آزادانه صحبت کردن

همانطور که در جدول شماره ۱ نشان داده شد آلاچیق ها و فضاهای گفتگو با ۸۴ درصد و صندلی های در مسیر عابران ، فضاهای سبز و منظر طبیعی به ترتیب با ۸۰ و ۷۰ درصد بیشترین علل تاثیر گذار در تعاملات اجتماعی زنان در پارک بانوان جهان کرج می باشد.

نمودار 2- علل تاثیر گذار در افزایش تعاملات اجتماعی زنان در پارک بانوان جهان کرج

نتیجه گیری

درصد بالایی از استفاده کنندگان باغ جهان کرج وجود آلاچیق‌ها و فضاهای گفتگو را تاثیر گذار در تعاملات اجتماعی و برقراری ارتباط دانسته‌اند. آنها معتقدند این فضاها محل مناسبی برای گفتگو و تعاملات اجتماعی بانوان است.

با توجه به وجود 121 نیمکت فلزی در پارک بانوان جهان، این نیمکت‌ها از نظر استفاده کنندگان، علاوه بر رفع نیاز استراحتگاهی توانسته محلی جهت گفتگو بانوان با یکدیگر شود.

پارک بانوان جهان کرج از لحاظ فضای سبز و منظر طبیعی دارای ویژگی‌های بالقوه‌ای است که باعث شده به این پارک طراوت ویژه‌ای ببخشد. این ویژگی علاوه بر اینکه بانوان را ترغیب به حضور و استفاده از پارک میکند، از نظر استفاده کنندگان آن تاثیر زیادی در افزایش تعاملات آنان با دیگران دارد.

تنوع امکانات ورزشی و تفریحی سهم زیادی در افزایش روحیه نشاط و شادابی بانوان در پارک بانوان جهان داشته و این روحیه یکی از عوامل تاثیر گذار در افزایش ارتباط و تعاملات بانوان با یکدیگر شده است.

اولین کنفرانس سالانه پژوهش‌های معماری، شهرسازی و مدیریت شهری

The first annual conference of Architecture, Urban planning & Urban management

با توجه به اینکه پارک بانوان جهان کرج مکانی امن برای بانوان قلمداد میشود و آنها با آزادی در پوشش ساعات خود را گذران میکنند از راحتی و اسایش خوبی برخوردارند. آنان همچنین در فضایی کاملا زنانه اوقات خود را میگذرانند. از نظر استفاده کنندگان این فضا، این دو ویژگی در برقراری ارتباط با یکدیگر تاثیرگذار است.

در ادامه با توجه به اهداف مشخصه پژوهش حاضر و طبق مطالعات صورت گرفته. در ابتدا عوامل جذب و دفع کننده در پارک های بانوان و سپس به ارائه پیشنهادات جهت افزایش تعاملات اجتماعی بانوان می پردازیم.

جدول 2: عوامل جذب کننده و دفع کننده در پارک های بانوان

عوامل دفع کننده:	عوامل جذب کننده:
نبود فضاهای مطالعه	آزادی بیشتر بانوان نسبت به فضاهای تفریحی دیگر
نبود حصار مناسب اطراف پارک بانوان	وجود آرامش در پارک بانوان
دید ساختمان های اطراف به پارک بانوان	مکانی جهت گفتگو آزادانه بانوان با یکدیگر
عدم اعتماد به بانوان در پارک بانوان	یافتن دوست و هم صحبت
عدم رعایت نظافت مناسب	آزادی در پوشش بانوان
برخورد نامناسب موقع بازرسی	در امان بودن از نگاه های مردان
نبود پیست های دوچرخه سواری	در امان بودن از متلک های خیابانی و مزاحمت ها
نبود رستوران و کافی شاپ مناسب	انجام آزادانه حرکات موزون در پارک بانوان
نبود فضای بازی کودکان	ایجاد زمینه مشارکت در فعالیت های گروهی
برخورد نامناسب حراست و پرسنل	تقویت روحیه نشاط و شادابی در پارک بانوان

پیشنهادات:

پیشنهادات زیر جهت تشویق بانوان به گفتگو و افزایش تعاملات اجتماعی آنها در پارک های بانوان ارائه شده است.

- 1- تعداد صندلی ها در مسیرهای عبور بانوان زیاد شود و همچنین آلاچیق هایی در مسافت های مشخص جهت گفتگو بانوان نصب شود.
- 2- ارتقای کیفیت پیاده راه ها در پارک که آنها را جهت حرکت تشویق می کند و موجب ارتقا تعاملات و روابط اجتماعی ایشان شود.
- 3- جهت اطمینان و امنیت خاطر بانوان، دیوارهای پارک حد المقذور بلند در نظر گرفته شود.
- 4- فضاهایی که جهت استراحت و فضاهای نشستن تعبیه شده است بهتر است چیدمان مناسب مبلمان و همچنین استفاده از فرم و مصالح مناسب انتخاب شود تا ضمن افزایش دعوت کنندگی، احساس آرامش در بانوان ایجاد کند.
- 5- ارتقای کیفیت رستوران ها، کافی شاپ ها، فضاهای کودک و فضاهای مطالعه موجود در پارک های بانوان

اولین کنفرانس سالانه پژوهش‌های معماری، شهرسازی و مدیریت شهری

The first annual conference of Architecture, Urban planning & Urban management

- 6- یکی از مهم‌ترین عواملی که می‌تواند در افزایش تعاملات اجتماعی بانوان تاثیر بسزایی داشته باشد برگزاری کلاس‌های آموزشی و ورزشی در پارک‌های بانوان است.

منابع

حاضری، صفیه (1391) بررسی و ارزیابی کارکرد و موفقیت پارک‌های بانوان مورد نمونه: شهر تبریز. چهارمین همایش علمی سراسری دانشجویی جغرافیا، تهران.

هاشمی تیله نویی، ملیحه؛ میرغلامی، مرتضی؛ رفیعیان، مجتبی (1393). سنجش رضایتمندی زنان از پارک‌های بانوان. هویت شهر، 8، (19) 62-49

عابدی، سپیده (1389) پارک شهری، فرصت مدنی یا تهدید جامعه؟ ملاحظات امنیت اجتماعی در طراحی پارک شهری، فصلنامه منظر 2(10)

مدنی پور، علی (1379). طراحی فضاهای شهری: نگرشی بر فرایند اجتماعی-مکانی. ترجمه فرهاد مرتضایی، تهران: شرکت پردازش و برنامه ریزی شهری

توکلی هفشجانی، لیلا (1393). بررسی جایگاه حقوق شهروندی زنان در فضاهای باز شهری تاکید بر شهر شهرکرد، کنفرانس ملی الکترونیکی توسعه پایدار در علوم جغرافیا و برنامه ریزی، معماری و شهرسازی، بصورت الکترونیکی، مرکز راهکارهای دستیابی به توسعه پایدار

رضا زاده، راضیه (1389). فضای شهری، زمینه ساز عدالت اجتماعی، نشریه منظر، 2(7) 30-28

ربانی، رسول؛ نظری، جواد؛ مختاری، مرضیه (1390). تبیین جامعه شناختی کارکرد پارک‌های شهری: مطالعه موردی پارک‌های شهر اصفهان، نشریه مطالعات و پژوهش‌های شهری منطقه ای، 3(10) 134-111

Krenichyn, K., (2006). The only place to go and be in the city': women talk about exercise, being outdoors, and the meanings of a large urban park. *Health & Place*, 12, 631-643.